

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Marnix Academie
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 85002
3508 AA UTRECHT

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
32655372

Bijlagen

1

Datum 12 mei 2022

Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo master Vitaliteit en Professionaliteit

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUC, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht College,

Met de brief van 22 februari 2022, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 23 februari 2022, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Vitaliteit & Professionaliteit als bekostigde opleiding te verzorgen in Utrecht.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 12 april 2022, kenmerk 2022/014, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Vitaliteit & Professionaliteit als bekostigde opleiding te verzorgen in Utrecht.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

Onze referentie
32655372

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Robbert Dijkgraaf,
namens deze,
MT-lid Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Hubert-Jan Albert

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Marnix Academie Deeltijd hbo master Vitaliteit & Professionaliteit Utrecht	2022/014	12/04/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 23/02/2022 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Marnix Academie om de hbo master Vitaliteit & Professionaliteit als bekostigde opleiding te verzorgen te Utrecht (brief van 22/02/2022 zonder kenmerk). Het betreft een herhaalde aanvraag. Op 08/02/2021 heeft de Marnix Academie een aanvraag ingediend voor bekostiging van de hbo master Vitaliteit & Professionaliteit. Op 08/03/2021 heeft de CDHO negatief geadviseerd (kenmerk 2021/011). De minister van OCW heeft op 08/04/2021 een negatief besluit genomen over deze aanvraag. Op 19/05/2021 heeft de aanvrager bezwaar gemaakt tegen het negatieve besluit. Dit bezwaar is op 16/06/2021 ingetrokken. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. De commissie heeft omwille van de zorgvuldige besluitvorming op 22/03/2022 de beslistermijn verlengd tot 25/04/2022.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van de Marnix Academie om de hbo master Vitaliteit & Professionaliteit als bekostigde opleiding te Utrecht te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo master Vitaliteit & Professionaliteit in Utrecht aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo master die aanvrager in het Croho onderdeel Onderwijs wil laten indelen. De opleiding omvat 60 studiepunten en aanvrager wil de master verspreid over twee jaar in deeltijdvorm aanbieden. De opleiding is opgebouwd aan de hand van drie samenhangende programmalijnen: Vitaliteit & Professionaliteit, Onderzoek & Innovatie en Professionele ontwikkeling & Leiderschap. De opleiding is toegankelijk voor studenten die beschikken over een afgeronde bachelor- of masteropleiding in het onderwijs, alsmede een werkplek in het onderwijs die de mogelijkheid biedt om opdrachten uit te voeren. Bovendien moet de student beschikken over een positief studieadvies als resultaat van de intakeprocedure die aanvrager heeft ingericht. Afgestudeerden van de opleiding kunnen volgens aanvrager vanuit de functie als leraar die ze al bekleden de professionaliteit en vitaliteit van onderwijsprofessionals in de eigen schoolorganisatie bevorderen.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. De kern van de afwijzing berust op de constatering dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de opleiding aansluit op een arbeidsmarktbehoefte, noch op een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo master Vitaliteit & Professionaliteit aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager geeft aan dat afgestudeerden van de hbo master Vitaliteit & Professionaliteit werkzaam zullen blijven in de functie die ze gedurende de opleiding al hadden. De arbeidsmarktbehoefte bestaat dus uitsluitend uit een opscholingsbehoefte. Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan de hbo master Vitaliteit & Professionaliteit verwijst aanvrager onder andere naar ROA's database AIS, 'Teachers and school leaders as lifelong learners' (2019) van de OESO, 'Werkdruk in het onderwijs' (2019) van TNO, 'Wat is het effect van stress op het functioneren van leraren?' (2017) van Van der Aa, Van den Berg en Van der Helden voor de Kennisrotonde, <https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2018/26/leerkrachten-in-het-basisonderwijs>, 'Burnout en bevlogenheid. De psychologie van arbeid en gezondheid' (2007) van Schaufeli en Bakker, 'De uitval van beginnende leraren in het primair onderwijs' van Dekker, Gaikhorst en Schreurs in Pedagogische Studiën (2021), 'Convenant extra geld voor werkdrukverlichting en tekorten onderwijspersoneel in het funderend onderwijs 2020-2021' van het Ministerie van OCW en AOb/FNV, AVS, FvOv, CNV Onderwijs, PO-Raad en VO-raad en 'Macrodoelmatigheidsonderzoek Master Vitaliteit & Professionaliteit' (2021) van Markteffect in opdracht van aanvrager.

De commissie heeft de verwijzing naar 'Burnout en bevlogenheid, De psychologie van arbeid en gezondheid' buiten beschouwing gelaten aangezien dit boek niet bij het dossier is gevoegd en het online niet geraadpleegd kan worden. De commissie heeft het instroomonderzoek dat onderdeel uitmaakt van het 'Macrodoelmatigheidsonderzoek Master Vitaliteit & Professionaliteit' (2021) van Markteffect waar aanvrager bij criterium a naar verwijst betrokken bij de beoordeling van criterium b, aangezien de instroomprognose onderdeel uitmaakt van de beoordeling van de ruimte in het landelijk aanbod.

Aanvrager stelt onder verwijzing naar ROA (zonder nadere verwijzing naar een databank of specifieke publicatie) dat het aantal openstaande vacatures binnen de sector onderwijs groot is. Aanvrager heeft in het aanvraagdossier twee grafieken opgenomen die deze stelling onderschrijven waarbij ROA en UWV als bron staan vermeld (Aanvraagdossier p. 12 en 13). De commissie heeft de vindplaats van deze grafieken bij gebrek aan een specifieke verwijzing niet kunnen verifiëren. De commissie laat deze dan ook buiten beschouwing.

De commissie betreft ambtshalve de prognoses van het ROA voor de relevante opleidingstypes bij de beoordeling van de aanvraag. De commissie acht het opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen ten dele relevant aangezien ROA in dit opleidingstype de verwante opleidingen Leren en Innoveren, Learning & Innovation en Master Educational Leadership heeft ondergebracht, naast een groot aantal minder relevante opleidingen. Het ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie als 'redelijk' en verwacht enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2026.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
>> Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		12800	6		0.9 hoog
>> Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2026		30200	13		2.1 gemiddeld
>> Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2026		43000	19		2.9 gemiddeld
>> Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		44100	19		3 gemiddeld
>> Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1.03				enige
>> Master - management, bedrijfs- en personeelwetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.03				redelijk

Bron: ROA, AIS

Verder acht de commissie de prognoses van het ROA voor het opleidingstype master onderwijskunde en pedagogische wetenschappen ten dele relevant, aangezien het ROA in dit opleidingstype de aanverwante hbo masteropleidingen Educational Needs en Passend Meesterschap heeft ingedeeld. Het ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'goed' en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening tot 2026.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master onderwijskunde en pedagogische wetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
>> Master - onderwijskunde en pedagogische wetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		3200	5		0.8 hoog
>> Master - onderwijskunde en pedagogische wetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2026		11500	18		2.8 gemiddeld
>> Master - onderwijskunde en pedagogische wetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2026		14700	23		3.6 gemiddeld
>> Master - onderwijskunde en pedagogische wetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		9800	16		2.4 gemiddeld
>> Master - onderwijskunde en pedagogische wetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	0.94				groot
>> Master - onderwijskunde en pedagogische wetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	0.94				goed

Bron: ROA, AIS

De commissie constateert dat de prognoses van het ROA voor de opleidingstypes master

management, bedrijfs- en personeelwetenschappen en master onderwijskunde en pedagogische wetenschappen een redelijk tot positief beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van dit type opleidingen. De commissie merkt daarbij op dat deze prognoses slechts enigszins relevant zijn voor de master Vitaliteit & Professionaliteit omdat afgestudeerden van de beoogde opleiding als leerkracht werkzaam blijven en geen ander beroep of functie gaan vervullen.

Aanvrager geeft vervolgens onder verwijzing naar o.a. 'Teachers and school leaders as lifelong learners' (2019) van de OESO, 'Werkdruk in het onderwijs' (2019) van TNO, 'Wat is het effect van stress op het functioneren van leraren?' (2017) van Van der Aa, Van den Berg en Van der Helden voor de Kennisrotonde en <https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2018/26/leerkrachten-in-het-basisonderwijs> aan dat de kwaliteit van het onderwijs niet alleen onder druk staat door het tekort aan leraren, maar ook door de hoge ervaren werkdruk onder onderwijsprofessionals. Aanvrager is van mening dat afgestudeerden van de beoogde master Vitaliteit & Professionaliteit binnen hun eigen schoolorganisaties interventies kunnen ontwikkelen die de ervaren werkdruk kunnen verminderen en daardoor ook uitval kunnen terugdringen. De commissie constateert dat aanvrager niet specifiek heeft verwezen naar vindplaatsen in de vermelde bronnen, maar dat de commissie desalniettemin onderkent dat sprake is van een lerarentekort en van een hoge ervaren werkdruk in het onderwijs. De bronnen waar aanvrager naar verwijst geven echter niet aan dat de voorgenomen opleiding voorziet in een opscholingsbehoefte die kan bijdragen aan het oplossen van het lerarentekort en/of de ervaren werkdruk. In de bronnen wordt niet aangegeven dat de problemen voortkomen uit het ontbreken van bepaalde kennis of vaardigheden bij onderwijsprofessionals die in de beoogde opleiding worden gedoceerd. De commissie constateert dat hetzelfde geldt voor het tekort aan schoolleiders waar aanvrager naar verwijst. De commissie constateert dat uit deze bronnen geen opscholingsbehoefte middels de master Vitaliteit & Professionaliteit volgt.

Aanvrager verwijst voorts naar het 'Convenant extra geld voor werkdrukverlichting en tekorten onderwijspersoneel in het funderend onderwijs 2020-2021' om te betogen dat het lerarentekort met name een probleem vormt in de vijf grote steden, waaronder de stad Utrecht waar aanvrager gevestigd is. Volgens aanvrager geeft het convenant daarmee blijk van een regionale arbeidsmarktbehoefte. De commissie constateert dat het convenant de urgentie van het aanpakken van het lerarentekort beklemtoont, maar dat er in het convenant geen specifieke afspraken zijn opgenomen voor de aanpak van het lerarentekort in de vijf grote steden. In het convenant wordt niet gerept over een opscholingsbehoefte onder leraren. Deze bron geeft daarmee geen blijk van een regionale arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de master Vitaliteit & Professionaliteit.

Aanvrager geeft ter onderbouwing van een regionale arbeidsmarktbehoefte ook aan dat de beoogde opleiding is ontwikkeld in samenwerking met PCOU Willibrord; het samenwerkingsverband van de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Utrecht en de Willibrord Stichting die gezamenlijk 41 schoolbesturen in de regio Utrecht omvatten. De commissie constateert dat deze samenwerking laat zien dat scholen in de regio, potentiële werkgevers, actief betrokken zijn bij de inrichting van de opleiding en dat dit een indicatie biedt van een regionale opscholingsbehoefte middels deze opleiding.

Ten slotte verwijst aanvrager naar een werkgeversonderzoek dat Markteffect in opdracht van aanvrager heeft uitgevoerd. Aanvrager geeft aan dat het onderzoek heeft plaatsgevonden tussen 20 oktober en 29 november 2021 in de vorm van een telefonische enquête onder 107 PO-instellingen en 39 VO-instellingen, gevestigd in heel Nederland. Het onderzoeksbureau geeft aan dat per school slechts één persoon de vragen heeft beantwoord. Markteffect geeft aan dat er 21 vragen zijn gesteld. De gehanteerde vragenlijst is niet aangeleverd. Er is in het rapport een globale aanduiding gegeven van de functies van de respondenten alsmede een indicatie van de omvang van de organisaties waar de respondenten werkzaam zijn. De namen van respondenten, namen en vestigingsplaatsen van de bevraagde organisaties zijn niet bij het onderzoek gevoegd. Er zijn

enkele citaten uit de gevoerde telefoongesprekken in het rapport opgenomen, maar daarbij is niet vermeld wie de uitspraken gedaan heeft. Aanvrager stelt dat uit de onderzoeksresultaten naar voren komt dat 47% van de respondenten behoefte heeft aan werknemers die de master Vitaliteit & Professionaliteit gevolgd hebben. De commissie constateert dat op p. 21 van het onderzoeksrapport is aangegeven dat 5% van de 107 respondenten in het primair onderwijs heeft aangegeven het 'helemaal eens' te zijn met de stelling 'In mijn sector is er behoefte aan werknemers die de master Vitaliteit & Professionaliteit hebben gevolgd' en dat 42% van deze groep respondenten heeft aangegeven het 'eens' te zijn met die stelling. De commissie constateert verder dat op dezelfde pagina is aangegeven dat minder dan 4% van de respondenten werkzaam in het primair onderwijs heeft aangegeven het 'helemaal eens' te zijn met de stelling 'In mijn organisatie is er behoefte aan werknemers die de master Vitaliteit & Professionaliteit hebben gevolgd' en dat 31% van deze groep respondenten heeft aangegeven het 'eens' te zijn met deze stelling. De commissie constateert dat op p. 22 van het onderzoek is aangegeven dat de respondenten gezamenlijk binnen nu en vijf jaar behoefte hebben om circa 55 personen binnen de eigen organisaties deze opleiding te laten volgen en dat zij in aanvulling daarop gezamenlijk circa 70 nieuwe medewerkers die deze opleiding gevolgd hebben zouden willen aannemen in de komende vijf jaar. De commissie concludeert dat het onderzoek slechts ten dele navolgbaar is en dat er slechts een geringe opscholings- en arbeidsmarktbehoefte uit kan worden afgeleid. De commissie is dan ook terughoudend om veel gewicht aan de resultaten van het onderzoek toe te kennen.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager niet aannemelijk heeft gemaakt dat de hbo master Vitaliteit & Professionaliteit aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. De commissie overweegt daarbij dat aanvrager suggereert dat afgestudeerden van de beoogde opleiding kunnen bijdragen aan werkdrukverlichting voor leraren en het terugdringen van het lerarentekort, maar dat aanvrager niet aannemelijk heeft gemaakt hoe opscholing middels deze opleiding daaraan bijdraagt. Dat hangt samen met het feit dat aanvrager niet specifiek verwijst naar vindplaatsen in bronnen, aanvrager het verband tussen de inhoud van de bronnen en de beoogde opleiding niet helder heeft beargumenteerd en het onderzoek van Markteffect slechts ten dele navolgbaar is.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan de master Vitaliteit & Professionaliteit verwijst aanvrager naar de Nationale Wetenschapsagenda en de 'Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs' (2020) van de PO-Raad.

Aanvrager stelt dat de hbo master Vitaliteit & Professionaliteit aansluit op de route 'Hoe blijven de beroepsbevolking en haar organisaties vitaal en veerkrachtig in het licht van de uitdagingen van de 21e eeuw?' die in de Nationale Wetenschapsagenda is opgenomen. De commissie onderkent dat de thematiek van de beoogde masteropleiding aansluit op deze route, maar merkt op dat de Nationale Wetenschapsagenda geen bron is waaruit een maatschappelijke behoefte in de zin van de Regeling kan worden afgeleid.

Aanvrager geeft vervolgens aan dat in de 'Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs' is vastgelegd dat een schoolbestuur verantwoordelijk is voor het best mogelijke onderwijs, waaronder tevens valt dat medewerkers zich optimaal kunnen ontwikkelen. De commissie begrijpt dat aanvrager wil verwijzen naar het derde principe in de Code dat inhoudt dat het bestuur actief werkt aan de professionaliteit van de organisatie en van zichzelf (p. 11) en dat de beoogde masteropleiding daar een bijdrage aan kan leveren. De commissie is van mening dat de master Vitaliteit & Professionaliteit past bij dit principe, maar dat een gedragscode van een brancheorganisatie geen bron is waaruit een maatschappelijke behoefte in de zin van de Regeling kan worden afgeleid omdat deze geen blijk geeft van een bredere maatschappelijke ontwikkeling die het belang van de aangevraagde opleiding onderstreept.

De commissie concludeert dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de beoogde hbo master

Vitaliteit & Professionaliteit aansluit op een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat de aanvraag niet aansluit op een maatschappelijke, noch op een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 23/02/2022 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van de Marnix Academie om de hbo master Vitaliteit & Professionaliteit in Utrecht aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie overweegt ten aanzien van de ruimte in het landelijk opleidingsaanbod als volgt. De commissie beoordeelt de ruimte in het verwant aanbod onder meer door te bepalen welke bestaande opleidingen verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De onderwijsinstelling dient overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding. De onderwijsinstelling dient hiertoe aan te geven wat het landelijk verwant aanbod van de aangevraagde opleiding is. Het verwant aanbod is aanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding.

Aanvrager stelt dat de masteropleiding Vitaliteit & Professionaliteit nieuw is omdat de combinatie van onderwijskunde en arbeids- en organisatiepsychologie nog niet voorkomt binnen bestaande opleidingen. Om die reden is aanvrager van mening dat er geen sterk verwante opleidingen zijn. Aanvrager beschouwt de hbo masteropleidingen Leren en Innoveren (Driestar Educatief, Fontys Hogescholen, Hogeschool INHOLLAND, Hogeschool Rotterdam, Marnix Academie, Saxion Hogeschool en Aeres Hogeschool), Learning & Innovation (Christelijke Hogeschool Windesheim en NHL Stenden Hogeschool), Master Educational Leadership (NHL Stenden Hogeschool), Passend Meesterschap (Marnix Academie en Pedagogische Hogeschool De Kempel) en Educational Needs (Christelijke Hogeschool Windesheim, Fontys Hogescholen en Hogeschool Utrecht) als aanverwant omdat zij dezelfde instroomdoelgroep bedienen, waarbij aanvrager aangeeft dat zij bij de Master Educational Leadership ook inhoudelijk enige raakvlakken ziet met de beoogde master Vitaliteit & Professionaliteit.

De commissie is, anders dan aanvrager, van mening dat de hbo masteropleidingen Leren en Innoveren, Learning & Innovation en Educational Leadership verwant zijn aan de beoogde master Vitaliteit & Professionaliteit omdat zij dezelfde instroomdoelgroep bedienen, afgestudeerden na afronding van al deze opleidingen leraar blijven maar daarnaast extra taken kunnen vervullen, de opleidingen inhoudelijk enige overlap vertonen en de opleidingsvorm identiek is. De commissie is met aanvrager van mening dat de hbo masteropleidingen Educational Needs en Passend Meesterschap aanverwant zijn omdat de instroomdoelgroep, arbeidsmarkt mogelijkheden en onderwijsvorm identiek zijn, maar de inhoudelijke raakvlakken beperkt zijn. In aanvulling op de opleidingen die aanvrager als aanverwant heeft aangemerkt acht de commissie de hbo masteropleidingen Ontwerpen van Eigentijds Leren (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) en Talentontwikkeling en Diversiteit (Hanzehogeschool Groningen) ook als aanverwant gelet op de raakvlakken in instroomdoelgroep, arbeidsmarkt mogelijkheden en opleidingsvorm en, in mindere mate, de inhoud.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide in de periode 2016 tot 2018 en kromp in de twee meest recente collegejaren (zie tabel 3).

Tabel 3. Instroom in (aan)verwante hbo masteropleidingen

Opleiding	Instelling	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20	'20-'21
M Master Educational Leadership (49295), deeltijd	NHL Stenden Hogeschool (31FR)			10	19	8
M Leren en Innoveren (44135), deeltijd	Driestar educatief (15BK)	11	26	20	19	16
	Fontys Hogescholen (30GB)	57	73	58	77	30
	Hogeschool INHOLLAND (27PZ)	56	48	48	20	31
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	23	20	26	39	20
	Marnix Academie (10IZ)	103	27	43	34	20
	Saxion Hogeschool (23AH)	25	10	15	19	13
	Aeres Hogeschool (30TX)		24	33	37	26
M Learning & Innovation (44136), deeltijd	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	43	34	25	28	17
	NHL Stenden Hogeschool (31FR)			25	16	28
M Educational Needs (44103), deeltijd	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)		187	156	143	79
	Fontys Hogescholen (30GB)	401	302	269	359	313
	Hogeschool Utrecht (25DW)			444		
M Educational Needs (44103), voltijd	Fontys Hogescholen (30GB)	35	31	20	24	17
M Ontwerpen van Eigentijds Leren (49306), deeltijd	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)				19	24
M Passend Meesterschap (49288), deeltijd	Marnix Academie (10IZ)			17	19	14
	Pedagogische Hogeschool De Kempel (08OK)			10	8	0
M Talentontwikkeling en Diversiteit (49099), deeltijd	Hanzehogeschool Groningen (25BE)	25	23	16	12	17
Eerstejaarsinstroom	Totaal	779	805	1235	892	673

Bron: DUO

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een online onderzoek dat onderzoeksbureau Markteffect heeft uitgevoerd tussen 20 oktober en 3 november 2021. Aanvrager stelt dat uit het onderzoek blijkt dat 5 mensen de opleiding zouden willen volgen. Het onderzoeksbureau extrapoleert deze uitkomst volgens aanvrager naar alle leraren in het PO, VO en MBO en geeft op basis daarvan aan dat sprake is van een potentieel van 3555 leerkrachten die in de opleiding zouden kunnen instromen. De commissie kan de uitspraken van aanvrager niet herleiden tot het instroomonderzoek van Markteffect. De commissie acht de prognose niet valide en navolgbaar.

De commissie heeft bij criterium a geconstateerd dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding Vitaliteit & Professionaliteit aansluit op een arbeidsmarktbehoefte, noch op een maatschappelijke behoefte. Derhalve heeft aanvrager evenmin aangetoond dat er ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Utrecht heeft mogelijk enig negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod omdat de verwante opleiding Leren en Innoveren (Marnix Academie) en de aanverwante opleidingen Educational Needs (Hogeschool Utrecht) en Passend Meesterschap (Marnix Academie) in dezelfde stad zijn gehuisvest.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo master Vitaliteit & Professionaliteit te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 4 lid 1 van

de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat aanvrager de Toets Nieuwe Opleiding bij de NVAO in 2021 reeds heeft afgerond. Om die reden brengt de commissie geen advies uit over de naamkeuze en Croho indeling.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.